

## **NVE oversender søknad om bygging av XX kraftverk til YY kommune for videre behandling**

**NVE har mottatt søknad fra xx om å få bygge xx kraftverk i xxx-elva. Søknaden skal behandles av kommunen jf. vannressursloven § 64. Søknaden sendes derfor til xx kommune for videre saksbehandling.**

### **Bakgrunn**

Etter NVEs vurdering skal søknaden behandles av kommunen, jf. vannressursloven § 64 og *Forskrift om kommunens myndighet i mindre vannkraftsaker* § 1 tredje ledd. Det betyr at kommunen har vedtaksmyndighet i saken jf. vannressursloven § 64 annet ledd. Kommunen skal stå for saksbehandlingen fram til kraftverket er satt i drift, eventuelt til søknaden er avslått.

### **Saksbehandling etter vannressursloven**

Denne saken er konsesjonspliktig, og kommunen skal behandle den etter reglene i vannressursloven. Dersom installert effekt i kraftverket blir 1 MW eller større etter at saksbehandlingen har startet, faller kommunens vedtaksmyndighet bort. I slike tilfeller skal saken sendes tilbake til NVE.

Kommunen skal behandle saken etter saksbehandlingsreglene i vannressursloven kapittel 3. Søknaden skal inneholde alle nødvendige opplysninger om tiltaket og hvilke konsekvenser tiltaket vil ha i anleggs- og driftsfasen. Vannkraftverk er omfattet av KU-plikt etter vedlegg II i forskrift om konsekvensutredninger, og kommunen plikter å se til at saken er godt nok opplyst når dere fatter vedtak. Kommunen skal ikke vurdere privatrettslige forhold som del av saksbehandlingen. Det er partenes ansvar å bli enige. Om det ikke oppnås privatrettslig enighet, må det løses gjennom rettsapparatet.

NVE er høringspart på lik linje med andre offentlige myndigheter og interesseorganisasjoner, og skal ha saken tilsendt på høring. Statlige fagetater har anledning til å fremme innsigelse etter plan- og bygningsloven § 5-4, jf. vannressursloven § 24.

### **Vedtak etter vannressursloven**

Vurderingskriteriet for om konsesjon kan gis er hjemlet vannressursloven § 25. Konsesjon skal bare gis dersom fordelene er større enn ulempene, og både prissatte og ikke-prissatte konsekvenser bør inngå i vurderingen. Videre skal vurderingen ta utgangspunkt i de til enhver tid gjeldende *Retningslinjer for små vannkraftverk* som er fastsatt av Olje- og energidepartementet (OED). Kommunen kan gi konsesjon i medhold av vannressursloven § 8 dersom kravet i § 25 er oppfylt.

Dersom det gis konsesjon skal det følge med vilkår jf. vannressursloven § 26. Ifølge *Forskrift om kommunens myndighet i mindre vannkraftsaker* skal kommunen fastsette konsesjonsvilkår med utgangspunkt i standardvilkår. Disse er utarbeidet av vass- og energimyndighetene i samråd med andre myndigheter (se vedlegg). Vedlagte standardvilkår er justert slik at de reflekterer myndighetsfordelingen mellom kommunen og NVE i saker der kommunen er vedtaksmyndighet. Vilkårssettet tar derfor høyde for at kommunen er tilsynsmyndighet i byggefasen og NVE er tilsynsmyndighet i driftsfasen.

Etter vannressursloven § 26 annet ledd skal det settes vilkår om vannstand og vannføring i samsvar med § 10 med nødvendige pålegg for kontroll.

Krav til utbygger i bygge- og driftsfasen må fremgå av kommunens vedtak. Vassdragsanlegg med konsesjon etter vannressursloven er underlagt *Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen*.

Kommunens vedtak kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene. Eventuelle klager sendes til kommunen som forbereder saken og oversender den til OED for endelig behandling.

### **Orientering om vedtak til NVE**

En av NVEs oppgaver er å holde oversikt over alle landets vannkraftverk og dammer. Når kommunen fatter vedtak skal derfor NVE ha kopi av vedtaket, vilkår og ev. klager og klageoversendelse til OED, slik at vi kan ajourføre våre databaser og oversikter. Damtilsynet i NVE trenger også informasjon om vedtaket for å kunne behandle vassdragsanleggene etter damsikkerhetsforskriften, herunder treffe vedtak om konsekvensklasse.

### **Oppfølging av kraftverk i byggeperioden**

Kommunen er ansvarlig for å følge opp anlegget i byggeperioden, jf. vannressurslovens § 64 annet ledd og kapittel 11. Dersom kommunen gir konsesjon etter vannressursloven, kan kraftverket også være omfattet av bestemmelsene i energiloven og damsikkerhetsforskriften. Dette skal i så fall følges opp av NVE. Vi ber derfor kommunen om å gjøre søker oppmerksom på følgende dersom det blir gitt konsesjon:

- Den som får konsesjon kan ikke starte opp bygging før det foreligger vedtak om konsekvensklassifisering av dam og rørgate fra NVE. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift, og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter. Regelverk, retningslinjer og veiledere for klassifisering og tekniske planer for vassdragsanlegg finnes på [www.nve.no](http://www.nve.no), under menypunktene *Damsikkerhet og energiforsyningsberedskap* → *Damsikkerhet* → *Regelverk*. Hvis dam og/eller rørgate blir klassifisert (klasse 1-3), skal NVE v/seksjon for damsikkerhet følge opp denne delen av byggingen.
- Dersom søkeren ikke inngår avtale med områdekonsesjonær om at områdekonsesjonæren skal bygge og drive nettilknytningen, må de søke NVE om anleggskonsesjon. Anleggskonsesjon vil gjelde for elektriske anlegg i kraftverket og fram til tilknytningspunkt i nettet. NVE vil behandle en eventuell søknad om anleggskonsesjon etter at kommunen har fattet sitt vedtak og eventuelt gitt tillatelse til kraftverket. Dersom det er behov for anleggskonsesjon for de elektriske anleggene, må slik konsesjon foreligge før byggingen kan starte.
- Fra det tidspunktet anlegget settes i drift vil NVE overta ansvaret for oppfølging, og føre tilsyn med konsesjonsvilkårene knyttet til vassdragsdelen av anlegget. Eksempler på slike konsesjonsvilkår er krav om minstevannføring, driftsvannføring og krav om omløpsventil. NVE har også ansvaret for å gi pålegg om terskler, biotopjusterende tiltak og andre tiltak nevnt i vilkår nr. 8 i vilkårssettet.
- Tiltakshaver må sende inn et idriftsettelsesskjema til NVE, samt etablere og anvende et internkontrollsystem for anlegget jf. *Forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen*.

For mer informasjon, se NVEs nettside [www.nve.no](http://www.nve.no). Ved spørsmål kan dere henvende dere til NVEs konsesjonsavdeling, seksjon for grunnvann- og vassdragskonsesjoner.

Vi vedlegger NVEs veileder nr. 3/2020, som kan være til hjelp for kommunen i oppfølgingen av arrangementet for slipp av minstevannføring.

Vedlegg 1: Retningslinjer for små vannkraftverk, fastsatt av Olje- og energidepartementet.

Vedlegg 2: Standardvilkår utarbeidet av energi- og vassdragsmyndighetene i samråd med andre myndigheter, revidert i samsvar med myndighetsfordelingen mellom kommunen og NVE i saker der kommunen er myndighet.

Vedlegg 3: NVEs veileder nr. 3/2020 – «Slipp, måling og dokumentasjon av minstevannføring»